

הרשטיק נשאר בדגניה

בית המשפט ביטל את החלטת האסיפה לסילוקה של רינה הרשטיק, קבע שאין למנוע ממנה את התקציב האישי, ומתח ביקורת חריפה ביותר על מוסדות הקיבוץ

אורנה יוסף בוחבוס, קרני עמינד

בית משפט השלום בסביריה מתח ביקורת חריפה על התנהגותו של קיבוץ דגניה ב' כלפי חברת הקיבוץ, רינה הרשטיק, אמו של הראל הרשטיק, המרצה מאסר עולם בגין רצח לוכד הנחשים, יעקב סלע ז"ל.

פסק הדין, שניתן בשבוע שעבר על ידי השופט יובל שדמי, ביטל את החלטת הקיבוץ

כירות

השופט גם מתח ביקורת כלפי ניהול ועדת חקירה שהקים הקיבוץ בנושא. הרשטיק ביקשה למצות את זכותה למנות ציג מטעמה בוועדה, ומשלא נמצא בקיבוץ חבר שיהיה מוכן לייצגה, ביקשה למנות חבר תק"ס – אולם הקיבוץ התנגד. "מוכירות הקיבוץ פעלה כמי שכלה ונחרצה עימה

קשה ביותר. "אנחנו שוקלים את המשך צעדיו לאור ההחלטה, ובהחלט קיים סיכוי לעירעור".

מה באשר לביקורת שמתח השופט על הקיבוץ, שנהג ברינה שלא בתום לב? שוף: "מי שלא נהג בתום לב הוא רינה עצמה. הוא כל הזמן הכשילה וסיווגת לפטר רה, ועשתה הכל כדי שאסיפת הקיבוץ בעניי

תזכורת

באפריל 96 נרצח לוכד הנחשים יעקב סלע בידי הראל הרשטיק, בן קיבוץ דגניה ב', (בסיוע צעיר בשם דני קונין), בעקבות סיכסוך על חוב כספי. ההיפויים אחר גופתו של סלע וחשיפת פרטי המקרה (רצח בדם קר) זינעו את הציבור הישראלי, יעקב סלע, שהיה מומחה לנחשים חותלים, קיים קשרים רומנטיים עם רינה הרשטיק מדגניה ב' – אימו של הראל הרשטיק נחקרה על מעורבותה בפרשה, נעצרה למשך 13 יום, ושחררה למעצר בית בתנאים מגבילים למשך שנתיים. כל אורז ומן התנהג ממשט בעניינה, בסופו הוחלט לגור עליה 18 חרשי מאסר בעוון שיבוש הליכי משפט והתחזות לאדם אחר, הדחה בחקירות באיומים, וסחיטה באיומים. הרשטיק ריצתה עשרה חודשים לאחר שנכח שליש מעונשה בנין התנהגות טובה. היא השתחררה במאי 99 וקצת היא מתגוררת בקיבוץ, מחוסרת עבודה, מנהלת מאבק משמטי נגד החלטת המזכיר רות והאסיפה להוציאה לאלתר מדגניה את שעות המנאי היא מקיישה לכתיבת ספר על פרשת הרצח וספיוחה. הראל הרשטיק, בנה, מרצה מאסר עולם בכלא אילון ללא קיצוב זמן.

רינה הרשטיק. ניצחה את הקיבוץ

שלושה תקדימים

אורנה גלבוט, סניגורה של רינה הרשטיק, על תקדימי פסק הדין הנוגעים למערכת היחסים שבין הקיבוץ לחבר

עירד אורי גלבוט, סניגורה של רינה הרשטיק, אומר שיש כמה הישגים תקדימיים במסגרת הדין, בעיקר בנושאים הנוגעים למערכת היחסים שבין הקיבוץ לחבר. "החשוב ביותר", אומר גלבוט, "שבית המשפט מסוגל להפגין על פיה החלטת אסיפה גורפת שהתקבלה ברוב גדול. התקדים השני גלבוט הוא שבית המשפט נתן דעתו על כך שהעבירה של הרשטיק לא בוצעה כלפי הקיבוץ, לנהוג אחרת לגבי הוצאתה מהקיבוץ. התקדים השלישי העולה ממסק הדין, אומר גלבוט, "הוא שחבר קיבוץ המרצה עונש בכלא – זכאי לתקציב מלא ושומר דת כל זכויותיו, ואין סיבה שיענש מעמיים".

עוד מספר גלבוט כי כבר בתחילת הקשר עם רינה הרשטיק דע להצביע על חוסר דוגם הלב שנוהג איתה הקיבוץ. "הם סימנו מידה ואז חיפשו את האמצעים לפרוע בה. בראיות שהבאנו בפני בית המשפט הוכחנו שכל הדרכים הובילו לאותה נקודה. אני נאה בפסיקת בית המשפט".

נה לא תקיים וכדי שוועדת החקירה לא תקום. אנחנו נוהגו על פי רוח התקנון, בהג"ד נות, והודענו לרינה 30 יום מראש שיש כוונה להוציאה מהאגודה השיתופית. פסיקת בית המשפט לא תשנה את דעת הציבור בקיבוץ ביחס לרינה הרשטיק. התברים לא מוכנים שהיא תמשיך להתגורר פה".

רינה הרשטיק חשה הקלה גדולה בעקבות פסק הדין. "אני תקווה שאולי סוף סוף גם החבר הקטן, כמוני, יוכל להתמודד עם מערכת מאסיבית דורסנית כמו הקיבוץ. עובדה, לא חמד הכוח החברתי והמינעני מצנח. לא ויחזרת, נלחמת כמו לביאה, ובסוף ניצחתי".

יהיה לך קל לחיות בקרב קהילה שלא ידעה אותך כחברת הרשטיק: "או שאלה שעוד לא נתנו את דעתן עליה. עלי לשקול את צעדי. כל חיי גרתי בקיבוץ, אני אוהבת את המקום, ויש לי רצון לשקט את חיי ולהזדקק בשיבה טובה. כבר שנתיים שלא קיבלתי גרוש מקיבוץ, אימותי בגידויים ותרומות, ועכשיו אני דורשת מיצוי על הסבל. רק מעטים מתקשרים אלי ומציעים, אבל גם זה משוה במצבי".

גלבוט. חבר חושב בכלא זכאי למלאו החובות

לדחוק את הקץ ולסיים את הליך הוצאתה של הנתבעת מהקיבוץ במהירות הגדולה ברוך תור, ומבלי לרת משקל מתאים לזכויותיה של הנתבעת". פסק השופט שדמי.

גם בנוגע לעילת הדחאה של הרשטיק מהחברות בקיבוץ – הרשעה בפלילים – מתח השופט ביקורת. לדבריו, לא התחשב הקיבוץ במגבלות הפיזיות של הרשטיק ובמ"ד יכולתה להתאקלם מחוץ לקיבוץ. כמו כן קבע השופט כי גם אם הרשעה הרשטיק בג'ן, הרי שמותר היה להתחשב בעובדה כי ביצעה את העבירות לא נוד הקיבוץ.

השופט שדמי חייב את קיבוץ דגניה ב' להעמיק לרשות הרשטיק את התקציב האישי השופט שהיה מיועד לה בתקופת מאסרה בכלא. הוא דחה את טענת הקיבוץ כי התקציב האישי לא הועבר בתקופת מאסרה והאיל ולא היה לה צורך בו, וקבע כי הערבות ההדדית בין קיבוץ לחבריו ממשיכה להתקיים גם כאשר חבר מרצה מאסר בכלא.

נהגנו בהגינות

בשבת האחרונה התקיימה בדגניה ב' אסיפת חברים, ובה הביעו רבים את זעמם על כך שלהחלטת אסיפה אין שום ערך, והתמלאו על בית המשפט שכופה על הקיבוץ לחיות עם אדם, שרוב מוחלט של החברים מתנגד להימצאותו במקום.

ברשבע שוף, מזכרת דגניה ב', מוחה על שבית המשפט מירס בעיתונות וברדיו את פסק הדין לפני שמוכרות הקיבוץ קיבלה אותו לידה, ומספרת שתחושת חברי הקיבוץ

לסלק את הרשטיק משורותיו. "ההליכים במוסדות הקיבוץ אשר הובילו להחלטת האסיפה היו בלתי ראויים וענשו שלא בתום לב ושלא בדרך המקובלת", קבע השופט שדמי בפסק הדין.

המאבק בין דגניה ב' ורינה הרשטיק החל לפני כשנתיים, לאחר שיוערה מבית הסוהר. הקיבוץ החליט שהוא לא רוצה אותה בתוכו. מאוהנו רגע עשה הקיבוץ הכל כדי לשבור את רוחו ולגרום לי לעזוב, כי באמצעות נדיו חברתי והן על ידי מניעת תקציב מינימלי, סימרה הרשטיק.

האסיפה הכללית של הקיבוץ החליטה, ברוב של 173 חברים (מול 2), להפסיק את חברותה של הרשטיק. הקיבוץ טען כי סילר קה נעשה בהתאם לתקנות ולנהלי הקבוצה, ואילו הרשטיק טענה כי החלטתה ניתנה שלא כדיון ולכן יש לבטלה.

השופט שדמי מתח ביקורת על הליכי קבלת החלטות בעניין סילוקה של הרשטיק. באחד המקרים טירב הקיבוץ לבקשתה לדחות ושיבת מזכויות שדנה בעניינה, ולכן התייחס השופט כשאמר: "לא היתה הצדקה לך שביבת המזכרות לא נענשה לבקשת הנתבעת. מבוחינתה של הנתבעת מדובר היה בהליך הכרוך כמעט בדיני נפשות, כאשר מבקשים להרחיקה ולהוציאה ממקום מגר ריה, שבו היא חיה מה שנים רבות כמו כן לקציב הקיבוץ לנתבעת המישה ימים בלבד לצורך מימוש זכותה להופיע בפני המזכרות ולהשמיע את טענותיה. משמעות הדבר היא שלנתבעת לא ניתנה למעשה הזכות היסודית על-פי כללי הצדק הטבעי להישמע בפני המד